

Ekonomi

Tommy Carlsson, 0485-470 75
tommy.carlsson@morbylanga.se

Godkänd/ansvarig
Kommunfullmäktige
§ 158/2005 antagen
§ 177/2014 reviderad

Tillgänglighetsplan för Mörbylånga kommun

0 Inledning

Sverige har antagit FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det innebär att Sverige förbinder sig juridiskt att följa innehållet i konventionens artiklar och att löpande följa upp om hur konventionen efterlevs. Konventionen bygger på FNs standardregler.

Denna plan ska ge vägledning om hur vi tillsammans med företag, organisationer, myndigheter och andra kan arbeta för att göra vår kommun öppen och tillgänglig för funktionsnedsatta enligt konventionens intentioner.

Syftet och ändamålet med planen är följande:

- Planen ska öka kompetensen och medvetenheten hos politiker och anställda om de särskilda behov som människor med funktionsnedsättning har och om vad som krävs för att åstadkomma goda och jämställda livsvillkor för alla.
- Planen med sina åtgärder ska integreras i och vara en naturlig del i all kommunal planering. Varje verksamhet ska bevaka och ta ansvar för sin del av erforderliga åtgärder.
- Kommunen har utsedd tillgänglighetssamordnare (tjänsteman).
- Planen ska revideras för varje mandatperiod och ange inriktningen för arbetet.

Kommunstyrelsen har ansvar för planens genomförande.

1 Ökad medvetenhet om vad det innebär att ha funktionsnedsättning

Kommunen ska aktivt arbeta för att öka medvetenheten om människor med funktionsnedsättning, om deras rättigheter, behov, möjligheter och om vad de kan bidra med. (Standardregel nr 1).

Det finns många typer av funktionsnedsättning. De kan ha orsakats av sjukdomar, skador eller olyckor. Ibland har en och samma människa flera funktionsnedsättningar.

Det finns också dolda hinder, osynliga handikapp som påverkar den enskilde individen, men också relationen till familjen, anhöriga och omgivningen.

Människor med eller utan funktionsnedsättning har samma rättigheter och skyldigheter. I vår kommun ska vi synliggöra och öka medvetenheten om hur det är att leva med funktionsnedsättning.

Genomförande

Kommunen och dess bolag.

- Alla anställda ska aktivt medverka i genomförandet av de mål, som respektive verksamhetsområde har formulerat med stöd av planen.

- Alla politiker och tjänstemän ska ta del av planen och därmed också informeras om FN:s 22 standardregler.
- Samtliga kommunmedlemmar ska genom kommunens informationsverksamhet få del av kommunens tillgänglighetsplan.
- Återkommande utvärdering ska göras av förtroendevaldas och anställdas förhållningssätt vad gäller bemötandefrågor. Redovisning av gjorda utvärderingar ska redovisas per sektion och verksamhetsområde. Utvärdering ska genomföras en gång per mandatperiod och redovisas i rapportform till kommunstyrelsen.

Föreningar, organisationer, företag med flera

- Alla kommuninvånare ska uppmuntras att ta del av arbetet med att öka medvetenheten om människor med funktionsnedsättning.
- Föreningar, organisationer, skolor, företag med flera kan t ex anordna särskilda utbildnings- och aktivitetsdagar tillsammans med handikapporganisationerna.

2 Medicinsk vård och behandling för funktionshindrade

Kommunen ska med utgångspunkt från hälso- och sjukvårdslagen, tillgodose behovet av medicinsk vård och behandling för människor med funktionsnedsättning. (Standardregel nr 2).

Genomförande

- Förvaltningen ska fortlöpande utveckla ett nära samarbete med landstinget i syfte att förbättra samverkan om den enskildes vård och behandling

3 Rehabilitering av personer med funktionsnedsättning

Kommunen ska inom ramen för sitt sjukvårdsansvar erbjuda människor med funktionsnedsättning, habilitering och rehabilitering, så att de kan uppnå och behålla största möjliga självständighet och funktionsförmåga. (Standardregel nr 3).

Genomförande

Förvaltningen ska se till att

- Rehabiliteringsinsatser erbjuds alla, som är i behov av sådana inom ramen för kommunens sjukvårdsansvar.
- Individuella rehabiliterings-/habiliteringsplaner ska finnas för alla personer med funktionsnedsättning, som har kommunala insatser.
- Samarbetet med landstinget och försäkringskassan ska kontinuerligt utvecklas i syfte att förbättra den nödvändiga samverkan kring varje enskild person.

4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kommunen garanterar, inom ramen för sin kompetens, utvecklingen av och tillgången till stöd och service, inbegripet sådana hjälpmedel som bidrar till att personer med funktionsnedsättning kan bli mer oberoende i det dagliga livet och utöva sina rättigheter. (Standardregel nr 4)

Kommunen ska med tillämpning av bland annat Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade (LSS) och Socialtjänstlagen (SOL) ge funktionshindrade individuellt anpassade stöd- och serviceinsatser.

Människor med funktionsnedsättning ska vara delaktiga och ha inflytande över hur insatserna ska utformas.

Genomförande

Förvaltningen ska se till att

- Alla funktionshindrade som bor i kommunen ska vid behov erbjudas stöd i form av t ex rådgivning och ett utbud av hjälpmedel, som kan bidra till oberoende i det dagliga livet.
- Personer med allvarlig psykisk störning och missbruk uppmärksammas särskilt, så att de får individuella insatser med god behandlingsmetodik i samverkan med kommunens olika verksamheter, de kommunala bolagen, landstinget med flera intressenter.
- Miljö-, plan och byggnadsverksamheternas kompetens tillvaratas vid bedömningar av inom- och utomhusmiljöers lämplighet enligt begreppet ”olägenhet för människors hälsa” i miljöbalken, ”tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga eller annan funktionsnedsättning”, t ex i samband med placering av barn som är allergiska i förskola/skola.

5 Förbättrad tillgänglighet för alla med funktionsnedsättning

Kommunen ska göra den fysiska miljön tillgänglig för alla oavsett funktionsnedsättning. Vi ska också se till att alla får tillgång till information och möjlighet till kommunikation. (Standardregel nr 5).

Personer med funktionsnedsättning i vår kommun ska kunna bo där man vill, arbeta, förflytta sig, delta i kulturlivet, ha ett familjeliv, få utbildning, hälsa på vänner och gå på restaurang.

Tillgängligheten avser såväl den fysiska miljön som kommunal information samt möjligheten till kommunikation på lika villkor. Brister i den inre och yttre miljön ska successivt avhjälpas. Det innebär inte bara att se till att de fysiska hindren minimeras. Det handlar även om att söka underlätta för människor med funktionsnedsättningar att klara det dagliga livet.

Genomförande

Det tillkommer förvaltningen att

- konkreta mål och handlingsprogram, som gör livsmiljön ur tillgänglighetssynpunkt bättre, föreslås och inarbetas i verksamhetsplaner.
- en checklista utarbetas för tillgänglighetsfrågor.
- handlingsplan finns för alla kommunala lokaler för att öka tillgängligheten.
- granskning och uppföljning sker

6 Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ska ha lika möjligheter till utbildning

I vår kommun ska barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ha lika möjlighet till utbildning. (Standardregel 6).

Under uppväxt och skoltid läggs grunden till de individuella värderingar, attityder och normer som påverkar individens förhållningssätt, framtidstro och samhällssyn.

Skolan fyller en viktig funktion för barn med funktionsnedsättning för att stödja, stimulera och utveckla kommunikation och självständighet.

Skolans organisation och resursfördelning ska ta hänsyn till varje barns unika möjligheter och förutsättningar för lärande.

Genomförande

Förvaltningen och gymnasieförbundet ska säkerställa att

- alla studerande med funktionsnedsättning har en individuell plan, som upprättas tillsammans med den studerande och om så behövs, även med en närstående person. Individuella hjälpmedel som är betydelsefulla för kunskapsinhämtning och utveckling, ska finnas tillgängliga inom tidsram som anges i den individuella planen.
- planerna även gäller övergångar mellan olika skolformer.
- skolan stimulerar och initierar nya metoder, hjälpmedel och insatser som kan utveckla barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning.

7 Alla med funktionsnedsättning får ökade möjligheter till arbete

Vi ska arbeta för att skapa förutsättningar för produktivt och inkomstbringande arbete i hela kommunen. (Standardregel 7).

Alla människor har rätt till meningsfullt arbete och att känna sig behövd. Eget arbete är både grunden till försörjning och en källa till gemenskap, personlig utveckling och glädje.

Många med funktionsnedsättning har svårt att komma ut i arbetslivet på grund av dels negativa attityder och fördomar, dels att många arbetsplatser inte är utformade och anpassade för personer med funktionsnedsättning.

Det handlar mycket om att öka medvetenheten, tillgängligheten och att skapa förutsättningar på arbetsplatsen för att ta tillvara kunskaper, kompetens och engagemang hos personer med funktionsnedsättning.

Genomförande

- planer ska på sikt finnas, som gör att alla arbetsplatser är tillgängliga för anställda och besökare med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.
- kommunen ska verka för att personer med funktionsnedsättning anställs i ökad utsträckning.

8 Alla med funktionsnedsättning har social och ekonomisk trygghet

Alla människor med funktionsnedsättning ska ha en social trygghet och tillräckliga inkomster. (Standardregel nr 8)

Sociala trygghetssystem får inte utesluta eller diskriminera personer med funktionsnedsättning.

Människor med funktionsnedsättning ska få tillräckligt ekonomiskt stöd om de tillfälligt förlorat sin inkomst, fått den reducerad eller om de inte har någon möjlighet alls att få ett arbete.

System för social trygghet ska också innehålla åtgärder som bidrar till att man återfår sin förmåga att själv förtjäna sitt uppehälle. Stödet ska inte minskas eller dras in förrän man uppnått tillräcklig och trygg inkomst.

Genomförande

- Socialtjänsten främjar på demokratins och solidaritetens grund kommunens medlemmars ekonomiska och sociala trygghet (SoL 1 kap §1).
- Personer, som omfattas av Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade ska genom LSS-insatser tillförsäkras goda levnadsvillkor.
- Den som är berättigad till försörjningsstöd eller annat bistånd enligt SoL ska garanteras skälig levnadsnivå.

9 Möjligheten för alla med funktionsnedsättning att leva familjeliv ska främjas

Kommunen ska inom det kommunala ansvaret verka för att människor med funktionsnedsättning försäkras möjligheten till familjeliv och personlig integritet (Standardregel nr 9).

Genomförande

Det tillkommer förvaltningen att tillse att

- individuellt riktade insatser enligt socialtjänstlagen, direkt anpassas till den enskilde individens behov. Här ingår upplysningar, samtal och rådgivning om bland annat barnuppfostran och samlevnad (SoL 3 kap 1 §)
- insatser genomförs enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning. Avlösarservice i hemmet samt korttidsvistelse utanför det egna hemmet, är insatser som ges med stöd av 9§.
- information samt råd och stöd lämnas till anhöriga och om vilka resurser som finns till personer med funktionsnedsättning.

10/11 Möjligheter till rekreation, idrott och kultur

Människor med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter till rekreation, idrott och kultur som andra. (Standardregler 10 och 11)

Alla med funktionsnedsättning ska ha lika möjligheter till rekreation, idrott och kultur som andra.”

Rekreation och idrott är viktigt för personer med funktionsnedsättning. Det gäller både socialt och fysiskt.

Tillgängligheten är en nyckelfaktor för att ge personer med funktionsnedsättning tillgång till allmänna lokaler. Användandet av ny teknik ska främjas för att öka kulturutbudet för alla med funktionsnedsättning.

Genomförande

- En checklista tas fram så att kulturaktiviteter blir tillgängliga för alla med funktionsnedsättning. Av listan ska framgå hur aktiviteterna kan, vid behov, individuellt anpassas.
- En checklista tas fram så att fritidsaktiviteter även blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

12 Jämlika möjligheter att utöva sin religion

Kommunen ska verka för att människors religionsutövning kan ske på jämlika och ekumeniska villkor. (Standardregel nr 12)

Genomförande

- Kommunen ska inom ramen för det kommunala ansvaret verka för att skapa jämlika möjligheter för människor med funktionsnedsättning att utöva sin religion.

13 Kunskap och forskning om levnadsvillkoren för människor med funktionsnedsättning

Staten har det yttersta ansvaret för att kunskap om levnadsvillkoren för människor med funktionsnedsättning samlas in och sprids och också för att stöd ges till forskning på alla områden, inklusive det som är till hinder i deras liv. (Standardregel nr 13)

Genomförande

- Genom bland annat Fokus-samarbetet tillvarata och utveckla kunskapen om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.
- Möjligheter ska ges för anställda att tillgodogöra sig forskningsresultat som avser personer med funktionsnedsättning och som kan ligga till grund för planering och genomförande av arbetet.
- Hinder för personer med funktionsnedsättning ska bevakas inom alla verksamheter.

14 Fysiska hinder för personer med funktionsnedsättning ska beaktas i samhällsplaneringen

Vi ska se till att fysiska hinder för personer med funktionsnedsättning ska beaktas i kommunens styrdokument och i den kommunala fysiska planeringen. (Standardregel 14)

Verksamheterna ska ta ansvar för att fysiska hinder för personer med funktionsnedsättning undanröjs och säkerställa att sådana aspekter beaktas i styrdokument och i all kommunal planering.

Genomförande

- Undanröja fysiska hinder för personer med funktionsnedsättning i vardagen och långsiktigt.

15 Lagstiftning

Staten har ansvar för att det skapas en rättslig grund för åtgärder som leder till delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning. (Standardregel nr 15).

Den nationella lagstiftningen utgör rättslig grund för åtgärder som vidtas i kommunen med syftet att främja delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning.

Genomförande

Kommunen tillämpar klagomålshantering, vilket är en viktig kommunikationsmöjlighet.

16 Ekonomisk politik

Staten har det ekonomiska ansvaret för nationella handlingsprogram och åtgärder som ska tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. (Standardregel nr 16).

I vår kommun ska frågor som kan bidra till att öka lokalsamhällets tillgänglighet för människor med funktionsnedsättning, regelmässigt beaktas i budget- och planeringsarbetet.

Behovet av resurser för att förverkliga de målsättningar, som finns upptagna i tillgänglighetsplanen, ska varje år utvärderas och vägas in i kommunens budget och planeringsarbete.

Genomförande

- Det tillkommer förvaltningen att i samband med det årliga budget- och planeringsarbetet ta fram underlag för att förverkliga de målsättningar som planen anger.

17/18 Vi ska bli bättre på att ta tillvara handikapporganisationernas kunskaper

I vår kommun har handikapporganisationerna en rådgivande roll. (Standardregel nr 17 och 18)

Handikapporganisationerna har en rådgivande roll när det gäller beslut i tillgänglighetsfrågor (motsv). I den kommunala fysiska planeringen bör handikapporganisationerna finnas med i ett tidigt skede.

19 Utbildning av förtroendevalda och anställda

Det ska finnas lämplig utbildning för förtroendevalda och anställda, som deltar i planeringen och genomförandet av program och service för människor med funktionsnedsättning. (Standardregel nr 19)

Kommunen ska hålla en hög nivå beträffande såväl kompetenskrav vid anställning, som möjligheter till fortsatt kompetensutveckling i frågor som personer med funktionsnedsättning.

Tillgänglighetsplanen med dess intentioner ska vara väl känd för alla förtroendevalda och anställda.

Genomförande

Utbildningar planeras och genomförs i samråd med tillgänglighetsrådet. Personal som arbetar med personer med funktionsnedsättning ska ha lämplig utbildning och personlig lämplighet för arbetet samt fortlöpande erbjudas kompetensutveckling för uppgiften.

20 Granskning och uppföljning

I vår kommun ska den kommunala tillgänglighetsplanen utgöra ett levande och följsamt instrument med huvudsyftet att öka delaktighet och tillgänglighet för människor med funktionsnedsättning. (Standardregel nr 20).

- I årsredovisningen ska redovisas vilka åtgärder som vidtagits under året med utgångspunkt från planen.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det kommunala tillgänglighetsrådet och det kommunala pensionärsrådet erhåller information om hur tillgänglighetsplanens planerade insatser uppfylls.

21 Tekniskt och ekonomiskt samarbete

Kommunen ska bevaka tillgänglighetsfrågorna i alla former av samarbete, som kommunen är part i. (Standardregel nr 21).

Genomförande

- Det åligger kommunen att beakta tillgänglighetsfrågorna i samverkansarbetet med olika intressenter.

22 Internationellt samarbete

Kommunen ska fortlöpande bevaka och följa utvecklingen av tillgänglighetsfrågor. Kommunen ska uppmuntra och stödja erfarenhets- och kunskapsutbyten med internationella organisationer och samfund, som arbetar med tillgänglighetsfrågor. (Standardregel nr 22)

Genomförande

- Det tillkommer förvaltningen att bevaka tillgänglighetsfrågorna vid internationellt samarbete.